

Protokół

16. posiedzenia, 4. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 17. marca 1899 r.

Początek o godzinie 8-ej minut 10. wieczór.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 116.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół czternastego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół piętnastego posiedzenia złożony jest w biurze marszałkowskiem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj, wniesionych po dzień 14 marca 1899, które przekazano następującym komisjom:

Komisji drogowej Ls.: 1772, 1828, 1830.

Komisji administracyjnej Ls.: 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784,

1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1862, 1873, 1874.

Komisji petycyjnej Ls.: 1825, 1831, 1833, 1840, 1870, 1872.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1827, 1829, 1835, 1836, 1837, 1844, 1845, 1850, 1851, 1858, 1861, 1865, 1871, 1878, 1879.

Komisji szkolnej Ls.: 1832, 1839, 1841, 1842, 1843, 1846, 1847, 1857, 1863, 1869.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 1834, 1864, 1866, 1867, 1868.

Komisji przemysłowej Ls.: 1838, 1860.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku posła Urbańskiego w przedmiocie zmiany niektórych postanowień regulaminu sejmowego.

Przemawia p. Urbański uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku komisji reformy wyborczej.

Przemawia p. Okuniewski pod względem formalnym i wnosi na odrzucenie tego wniosku w myśl §. 38. regulaminu sejmowego.

Izba uchwala odesłanie tego wniosku do komisji reformy wyborczej.

Następuje :

Trzecie czytanie projektu ustawy o władzach nadzorczych szkolnych.

Sprawozdawca p. Soleski czyta :

U s t a w a

z dnia o Radach szkolnych okręgowych.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

§. 1.

Każdy powiat polityczny, w każdorazowych swoich granicach, tworzy osobny okrąg szkolny, z osobną c. k. Radą szkolną okręgową, której siedzibą jest siedziba politycznej władzy powiatowej.

Każde miasto, rządzące się osobnym statutem, stanowi osobny okrąg szkolny z osobną c. k. Radą szkolną okręgową.

§. 2.

W skład Rady szkolnej okręgowej wchodzi :

a) naczelnik politycznej władzy powiatowej, a w razie jego nieobecności urzędnik zastępujący go we władzy politycznej;

b) jeden duchowny z każdego wyznania i obrządku, liczącego w okręgu więcej niż tysiąc dusz; mianowanie duchownego członka Rady szkolnej okręgowej należy do wyższej władzy kościelnej; reprezentanta religii izraelskiej wybierają zwierzchności gmin wyznaniowych izraelskich w okręgu;

c) dwaj względnie trzej reprezentanci zawodu nauczycielskiego, z których jednego wybierze konferencya okręgowa nauczycielska ze swego grona, drugim jest dyrektor seminarium nauczycielskiego istniejącego w siedzibie lub w okręgu Rady szkolnej okręgowej, a gdzie taki zakład nie istnieje, nauczyciel kierujący jedną ze szkół ludowych w okręgu przez Radę szkolną krajową wyznaczony. Trzecim jest dyrektor jednej ze szkół średnich, jeżeli takie szkoły w siedzibie Rady szkolnej okręgowej istnieją, wyznaczony przez Radę szkolną krajową.

d) dwaj delegaci Rady powiatowej, a nadto, jeżeli w okręgu znajduje się miasto objęte ustawą z dnia 13. marca 1889 r. Nr. 24. dz. u. k. jeden delegat Rady gminnej tego miasta;

e) inspektor szkolny okręgowy a gdzie w okręgu jest dwóch lub więcej inspektorów, inspektorowie szkolni okręgowi dla okręgu ustanowieni.

§. 3.

Przewodniczącym Rady szkolnej okręgowej jest naczelnik politycznej władzy powiatowej (Starosta, względnie kierownik Starostwa). W razie nieobecności jego przewodniczy na posiedzeniu Rady zastępca przewodniczącego, którego Rada szkolna okręgowa wybiera ze swego grona bezwzględną większością głosów co trzy lata; w czynnościach zaś wymienionych w § 19 niniejszej ustawy zastępuje przewodniczącego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej.

§. 4.

Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wychodzący z konferencyi okręgowej, będą obierani na trzy lata, tracą jednak swój mandat, jeżeli przed upływem tego czasu przestaną w okręgu pełnić funkcyje nauczycielskie. Delegaci Rady powiatowej oraz delegat Rady gminnej będą obierani na czas swego mandatu do Rady powiatowej a względnie Rady gminnej. Reprezentanci zawodu nauczycielskiego wyznaczeni przez Radę szkolną krajową i duchowni członkowie pozostaną na swoim urzędzie dopóki nie zostaną odwołani przez swoich mocodawców,

§. 5.

Dla Rad szkolnych okręgowych w miastach rządzących się własnym statutem (Rad szkolnych okręgowych miejskich) stanowi się następujące wyjątki od przepisów objętych §. 2—4:

a) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi jako naczelnik władzy politycznej prezydent miasta a względnie wiceprezydent miasta, zastępujący go w urzędowaniu;

b) każde wyznanie i obrządek, które liczy więcej niż 500 dusz w mieście, ma być reprezentowane w Radzie szkolnej okręgowej miejskiej przez swego delegata;

c) w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi czterech reprezentantów zawodu nauczycielskiego; jeden nauczyciel i jedna nauczycielka wybrani przez Konferencyę okręgową nauczycielską z jej grona jeden dyrektor seminarium nauczycielskiego męskiego (żeńskiego) i jeden dyrektor szkół średnich, wyznaczeni przez Radę szkolną krajową;

d) zamiast delegatów wymienionych w §. 2. d) wchodzi w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej trzech delegaci Rady

miasta na czas trwania swego mandatu do Rady miasta.

e) oprócz inspektora, względnie inspektorów okręgowych w skład Rady szkolnej okręgowej miejskiej wchodzi Radca magistratu, prowadzący referat spraw administracyjnych i ekonomicznych szkół ludowych.

§. 6.

Do strzeżenia religijnych interesów tych mieszkańców szkolnego okręgu, do których wyznania żaden z członków Rady szkolnej okręgowej nie należy, wybiera też Rada dla każdego z wyznań osobnego doradcę.

§. 7.

Wszystkie w §. 2, 3, 5, 6. wyszczególnione mianowania i wybory wymagają zatwierdzenia Rady szkolnej krajowej.

§. 8.

Rada szkolna okręgowa w swoim okręgu:

a) zarządza szkołami ludowymi publicznymi oraz zakładami naukowymi i wychowawczymi, które z niemi są połączone z wyjątkiem szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich;

b) sprawuje nadzór nad szkołami ludowymi prywatnymi oraz nad zakładami wychowawczymi prywatnymi dla młodzieży, która do uczęszczania do szkoły jeszcze nie jest obowiązana, lub która do szkół ludowych uczęszcza;

c) wykonywa władzę zwierzchnią nad Radami szkolnymi miejscowymi oraz zarządza dochodami funduszu szkolnego okręgowego, gdzie fundusz taki istnieje.

Zakres działania i zadanie Rady szkolnej okręgowej w tych trzech kierunkach

określone są ustawami szkolnemi oraz rozporządzeniami, wydanemi na podstawie tych ustaw.

W szczególności ma Rada szkolna okręgowa:

1. zastępować na zewnątrz sprawy okręgu szkolnego, mieć dokładny przegląd stanu szkół w okręgu, tudzież starać się o prawem przepisany porządek w szkołach i o ulepszenie ich, o ile to być może, tak w ogóle jak i co do każdej szkoły z osobna;

2. starać się o ogłaszanie ustaw i zarządzeń wyższych władz szkolnych w przedmiocie spraw szkolnych, tudzież o przeprowadzenie tych ustaw i zarządzeń;

3. prowadzić pertraktacje co do regulowania i rozszerzenia szkół istniejących, tudzież co do zakładania nowych szkół, co do przyłączania do związku i wyłączenia ze związku szkolnego i przeprowadzać rozprawy konkurencyjne w sprawie budowy szkół;

4. opiekować się funduszami i fundacyami szkolnymi miejscowymi, o ile czynności te nie są zastrzeżone innym władzom;

5. opiekować się szkołami pod względem ekonomicznym i policyjnym, zajmować się zaopatrzeniem ich w odpowiednie budynki i wewnętrzne urządzenie, oraz w potrzeby rzeczowe, o ile te czynności nie są zastrzeżone Radzie szkolnej miejscowej lub Radzie szkolnej krajowej;

6. używać środków przymusowych w razach ustawą oznaczonych, przyczem winni jej być pomocni c. k. Starostwie powiatowi;

7. tymczasowo obsadzać posady nauczycielskie, a współdziałać w stałym obsadzeniu posad, względnie w posuwaniu nauczycieli na wyższe place;

8. przeprowadzać śledztwa w przekroczeniach dyscyplinarnych nauczycieli i w sprawie innych braków dostrzeżonych w szkole rozstrzygać o tem w pierwszej instancji, a względnie czynić wnioski do Rady szkolnej krajowej;

9. opiekować się nauczycielami, starać się o ich dalsze kształcenie, urządzać konferencye nauczycielskie, nadzorować biblioteki szkolne i biblioteki dla nauczycieli;

10. zarządzać nadzwyczajne inspekcye szkół;

11. zawiązywać i rozwiązywać Rady szkolne miejscowe, oraz oznaczać ich granice i siedziby;

12. udzielać objaśnień i opinii, przedkładać wnioski i peryodyczne sprawozdania do wyższych władz szkolnych;

§. 9.

Rada szkolna okręgowa zbiera się przynajmniej raz w miesiąc na zwyczajne obrady. Przewodniczący może według potrzeby, a winien na wniosek dwóch członków w przeciągu ośmiu dni zwołać nadzwyczajne posiedzenie.

Wszystkie sprawy, o których trzeba rozstrzygać, przedkładać sprawozdania lub wnioski, mają być kolegialnie traktowane.

W porozumieniu z Radą szkolną krajową nada sobie Rada okręgowa regulamin czynności i określi bliżej kompetencyę wydziału wykonawczego.

§. 10.

Do stanowienia uchwał potrzebną jest obecność więcej niż połowy członków.

Uchwały zapadają absolutną większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący, który ma także prawo wstrzymać przeprowadzenie uchwał

sprzeciwiających się według jego zdania obowiązującym przepisom i zasięgnąć natychmiast decyzji Rady szkolnej krajowej.

Nad sprawami dotyczącymi nauki religii, ćwiczeń religijnych i nauczycieli religii obradować i głosować należy, o ile to tylko możliwem, w obecności reprezentanta właściwego wyznania.

Przy obradach i głosowaniu nad sprawami, dotyczącymi się osobistych interesów jednego z członków lub jego krewnych i powinowatych aż do czwartego stopnia, członek ten udziału mieć nie może.

Zażalenia przeciw orzeczeniom i zarządzeniom Rady szkolnej okręgowej rozstrzyga Rada szkolna krajowa.

We wszystkich przypadkach, w których niema przepisanego innego terminu do wniesienia rekursu, należy zażalenia te wносить w Radzie szkolnej okręgowej w terminie 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia. Mają one moc odraczającą, o ile ustawa nie zawiera innego postanowienia.

§. 11.

W imieniu Rady szkolnej okręgowej załatwiać będzie bieżące czynności Wydział wykonawczy, do którego należą;

a) przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, a w nieobecność jego urzędnik zastępujący go we władzy politycznej, w miastach z własnym statutem Wiceprezydent miasta;

b) członek Rady szkolnej okręgowej w siedzibie tej Rady zamieszkały, a przez nią do tej funkcji wybrany, w miastach z własnym statutem dwaj członkowie w ten sposób wybrani;

c) inspektor szkolny okręgowy, a względnie inspektorowie szkolni okręgowi, w razie zaś nieobecności inspektora, jeden z reprezentantów zawodu nauczycielskiego w ra-

dzie zasiadający, a przez nią do funkcji tej przeznaczony.

Nieobecność któregoś z członków wydziału wykonawczego wymienionych pod b) i c), o ile nie była spowodowaną winą przewodniczącego, nie wstrzymuje czynności tegoż wydziału.

§. 12.

W sprawach wymagających pospiechu chociażby kolegialnie miały być traktowane, może przewodniczący wydać bezpośrednie rozporządzenie, winien jednak bezzwłocznie, a najpóźniej na najbliższem posiedzeniu, zasięgnąć zatwierdzenia Rady szkolnej okręgowej.

§. 13.

Dla każdego okręgu szkolnego mianuje Minister Wyznań i Oświaty osobnego inspektora szkolnego okręgowego na podstawie ternu przedłożonego przez Radę szkolną krajową.

Dla okręgów liczących wiele szkół może Minister Wyznań i Oświaty mianować kilku inspektorów szkolnych okręgowych.

Inspektorowie mianowani być mają zazwyczaj z grona nauczycieli, etat zaś ich i pobyry ustanowione będą we właściwej drodze.

§. 14.

Inspektor szkolny okręgowy powołany jest głównie do sprawowania nadzoru dydaktyczno-pedagogicznego nad szkołami ludowymi.

W tym celu ma odbywać wizytacje szkół peryodycznie, jest też upoważnionym do udzielania nauczycielom rad pod względem dydaktyczno-pedagogicznym i do zarządzenia spostrzeżonym wszelkim niedostatkom przez udzielanie na miejscu ustnych wskazówek i przestróg.

Inspektor okręgowy przewodniczy na okręgowych konferencyach nauczycielskich, o ile na nich nie obejmie przewodnictwa inspektor szkolny krajowy.

Inspektor okręgowy kwalifikuje nauczycieli pod względem ich pilności, zdolności i zachowania się, lecz orzeczenia kwalifikacyjne wystawione i podpisane przez inspektora, podpisuje także przewodniczący Rady szkolnej okręgowej, któremu służy prawo oddania własnych uwag.

Inspektor okręgowy powołany jest wreszcie w pierwszym rzędzie do starania się o dalsze kształcenie się nauczycieli.

§. 15.

Podczas wizytacji powierzonych sobie szkół publicznych ma inspektor okręgowy przedewszystkiem uważać:

1. Na działalność Rad szkolnych miejscowych, a w szczególności na prowadzenie rachunków funduszu szkolnego miejscowego;

2. na przestrzeganie przepisów prawnych przy przyjmowaniu i uwalnianiu dzieci ze szkoły;

3. na zdolność, pilność, na zachowanie się nauczycieli w ogóle, na panującą w szkole karność, porządek i ochędostwo;

4. na przestrzeganie planu nauk, na metodę naukową i na postępy dzieci w ogóle i w każdym przedmiocie z osobna;

5. na zaprowadzone środki i przybory naukowe, tudzież na wewnętrzne urządzenie szkoły;

6. na ekonomiczne i higieniczne stosunki szkoły, na stan budynku, ogrodu i gruntu szkolnego;

7. na czytelnie i biblioteki ludowe założone przy szkole za pozwoleniem Rady szkolnej krajowej i na dobór książek w nich złożonych.

Przy wizytacji prywatnych zakładów szkolnych i wychowawczych winien inspektor szkolny okręgowy na to uważać, czy zakłady te odpowiadają warunkom, pod którymi były założone i czy nie przekraczają granic swego uprawnienia.

§. 16.

Inspektorowie szkolni okręgowi mają składać sprawozdania o swych czynnościach do Rady szkolnej okręgowej z dołączeniem potrzebnych wniosków i podaniem wskazówek, których na miejscu udzielili.

Sprawozdania te mają być przedłożone wraz z uchwałami wskutek nich zapadłemi Radzie szkolnej krajowej, która uwzględnia je w sprawozdaniach szkolnych przesyłanych do Ministerstwa Wyznań i Oświecenia.

§. 17.

Rada szkolna okręgowa może zarządzać nadzwyczajne wizytacje szkół przez osobnych delegatów, którzy mają jej z poczynionych spostrzeżeń zdawać sprawę, nie mają jednak prawa udzielać nauczycielom wskazówek dydaktyczno-pedagogicznych.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej mają prawo zwiedzać osobiście szkoły ludowe swego okręgu nie mogą jednak wchodzić na lekye religii wyznania, do którego sami nie należą. Mogą oni z poczynionych spostrzeżeń swoich zdawać sprawę Radzie szkolnej okręgowej i swoim mocodawcom, nie mają atoli prawa udzielać ich bezpośrednio nauczycielom.

§. 18.

Doradcy Rady szkolnej okręgowej (§. 6). mają prawo zwiedzać znajdujące się w okręgu szkoły, do których uczęszczają dzieci ich wyznania, ały się przekonać o ich stanie, tudzież mają prawo być obe-

cnymi przy peryodycznych wizytacjach tychże przez inspektorów szkolnych okręgowych; wreszcze mają prawo donosić Radzie szkolnej okręgowej o zrobionych przez siebie spostrzeżeniach i czynić wnioski w celu polepszenia rzeczonych szkół.

Rada szkolna okręgowa ma zasięgać zdania doradców we wszystkich sprawach zostających w związku z ich powołaniem, doradcy zaś mogą uczestnić we wszystkich nad tem obradach Rady szkolnej okręgowej z głosem stanowczym.

§. 19.

Przewodniczący Rady szkolnej okręgowej kieruje jej biurem, porucza członkom Rady wpływające sprawy do referowania i wykonywa uchwały Rady lub porucza ich wykonanie. Wykonanie pewnych uchwał na miejscu może jednak Rada za zgodą swego przewodniczącego powierzyć osobnemu delegatowi lub delegatom. Delegatem Rady w sprawach dydaktyczno-pedagogicznych jest inspektor szkolny okręgowy.

Polityczna władza powiatowa dostarcza Radzie szkolnej okręgowej potrzebnych ubikacyj i sił pomocniczych, opędza także jej potrzeby kancelaryjne.

W miastach rządzących się własnym statutem gminnym daje Radzie szkolnej okręgowej ubikacje i niezbędne siły pomocnicze reprezentacja gminna; potrzeby kancelaryjne opędzane będą z funduszków gminnych.

§. 20.

Członkowie Rady szkolnej okręgowej sprawują swoje czynności bezpłatnie i mają tylko prawo do zwrotu kosztów podróży na posiedzenie tejże Rady, w myśl postanowień ustawy państwowej z dnia 30. marca 1879. Nr. 48. Dz. u. p.

§. 21.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy przestają obowiązywać §§. 20—41 ustawy krajowej z dnia 25. czerwca 1873 o władzach nadzorczych miejscowych i okręgowych dla szkół ludowych Nr. 255. Dz. u. k., względnie z dnia 6. grudnia 1887 Nr. 67. Dz. u. kr.

§. 22.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi Wyznań i Oświecenia i Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych i o wniosku posła Rudrofa.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Przyjmuje się do wiadomości sprawozdanie Departamentu IV. Wydziału krajowego b) w sprawach kolejowych.

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wygotował projekt utworzenia osobnego oddziału taryfowego przy krajowym biurze kolejowym i poczynił odpowiednie wnioski na najbliższej sesyi.

III. Poleca się Wydziałowi krajowemu aby jak najusilniej się starał o prowadzenie ruchu na kolejach lokalnych w sposób jak najoszczędniejszy.

IV. Upoważnia się Wydział krajowy do natychmiastowego zakupu akcji zakładowych kolei Kraków-Koćmyrzów za kwotę 100.000 zł.

V. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby niezwłocznie przystąpił do zrównania taryf dla przewozu osób i towarów na szlakach kolei lokalnej wschodnio-galicyskiej Wygnanka-Skała-Iwanie puste i Biała Czortkowska-Zaleszczyki jednolicie z taryfami na szlaku Tarnopol-Kopczyńce tejże samej kolei lokalnej.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala bez rozprawy powyższe wnioski komisji głosując nad każdym wnioskiem I, II, III, IV, V oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie podwyższenia rocznej dotacji na cele popierania kolei żelaznych niższego rzędu.

Sprawozdawca p. Andrzej Potocki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Upoważnia się Wydział krajowy do wstawienia w preliminarz funduszu krajowego na cele popierania kolei niższorzędnych w myśl ustawy krajowej z dnia 17. lipca 1893, Dz. u. kr. Nr. 42, rocznej dotacji w kwocie trzysta siedemdziesiąt pięć tysięcy (375.000) zł. w. a. przez lat siedemdziesiąt (70) poczynawszy od roku 1899.

Wszelkie oszczędności w tej rubryce jakoteż wszelkie wpływy od dłużników lub z tytułów kolejowych przez kraj nabytych, tak w kapitale jak w odsetkach, wpływać

będą do funduszu kolejowego, który osobno zarachowany i administrowany być ma.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o postępie robót przy regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem.

Sprawozdawca p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie o postępie robót przy regulacji Dniestru między Rozwadowem a Żurawnem do wiadomości.

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu by o postępie robót regulacyjnych przy wszystkich rzekach i zabudowaniu potoków górskich pod zarządem c. k. Rządu wykonywanych zdawał Wysokiemu Sejmowi wyczerpujące sprawozdania.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji głosując nad każdym tegoż punktem oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji, sprostowawszy poprzednio omyłki druku, a mianowicie w wierszu drugim wniosku II. po słowie „się“ należy dodać słowo „nad“, a w wier-

szu trzecim tegóż wniosku zamiast „zakładów“ ma być „zakładu“:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie założenia szkoły dla gospodyń wiejskich.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu aby w porozumieniu z komisją dla spraw rolniczych, zastanowił się nad wyborem miejscowości najodpowiedniejszej do umieszczenia zakładu, zarządził w tej mierze badania i na tej podstawie przedłożył Sejmowi wniosek założenia szkoły dla gospodyń wiejskich wraz z projektem statutu organizacyjnego, tudzież obliczeniem kosztów założenia i utrzymania tejże.

III. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby wyjednał u c. k. Rządu odpowiednią subwencję na cel powyższy.

Petycja zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Krakowie do L. 512 zostaje niniejszem sprawozdaniem załatwioną.

W rozprawie ogólnej przemawia p. Hamorak i wnosi, by nad wnioskami komisji przejść do porządku dziennego.

Przemawia p. Żardecki i wnosi następującą poprawkę do II. wniosku komisji:

„aby w statucie organizacyjnym we właściwy sposób uwzględnił utworzenie osobnego oddziału dla tych kandydatek, których zamiarem byłoby nabyte w szkole wiadomości użyć w jakiegokolwiek formie na podniesienie poziomu gospodarstw ko-biecych między włościanami“.

Izba popiera poprawkę p. Żardeckiego

Przemawia p. Średniawski.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca wniosek p. Hamoraka na przejście do porządku dziennego nad sprawozdaniem i wnioskami komisji:

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwala wnioski komisji bez rozprawy, głosując nad każdym wnioskiem I., II., III. oddzielnie.

Marszałek odczytuje rezolucję p. Żardeckiego.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca rezolucję p. Żardeckiego.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji Wydziału powiatowego w Łańcucie o roczną subwencję na utrzymanie szkoły gospodyń wiejskich.

Sprawozdawca p. Krzysztofowicz, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanckiego od czytania sprawozdania odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję wydziału powiatowego w Łańcucie o subwencję dla szkoły gospodyń wiejskich odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego możliwego uwzględnienia — względnie postawienia odpowiedniego wniosku na najbliższej sesji sejmowej.

Izba bez rozprawy uchwala powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie krajowej średniej szkoły rolniczej i folwarku w Czernichowie.

Sprawozdawca p. Vivien uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.

II. Sejm otwiera Wydziałowi krajowemu kredyt w wysokości 9370 zł. na adaptację budynku internatowego i na urządzenie miejsca do zabaw.

III. Sejm wzywa Wydział krajowy by podjął odpowiednie starania celem uzyskania od c. k. Rządu pokrycia połowy kosztów na adaptację budynku internatowego i na urządzenie miejsca do zabaw.

IV. Sejm ustanawia w etacie osób grona nauczycielskiego krajowej średniej szkoły rolniczej w Czernichowie drugą i trzecią posadę prefektów z poborami unormowanymi uchwałą sejmową z dnia 11. stycznia 1896.

Izba przystępuje do rozprawy ogólnej.

Przemawia p. Wójcik.

Przemawia zastępca członka Wydziału krajowego p. Brykczyński.

Przemawia p. Czech.

Przemawia p. Wójcik dla sprostowania faktycznego.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej przemawia p. Sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy powyższe wnioski komisji głosując nad każdym wnioskiem I., II., III., IV. oddzielnie.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Stanisława Dubika prow. aplikanta manipulacyjnego przy Wydziale krajowym o udzielenie mu „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

„Panu Stanisławowi Dubikowi prowizorycznemu aplikantowi manipulacyjnemu przy Wydziale krajowym udziela się „veniam studiorum“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie prośby p. Michała Stróżeckiego, inżyniera-adjunkta Wydziału krajowego o zwolnienie go od przedkładania świadectwa z 2-go egzaminu państwowego o stabilizację i o policzenie lat służby spędzonych na posadzie inżyniera powiatowego.

Sprawozdawca p. Michalski, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Panu Michałowi Stróżeckiemu, inżynierowi-adjunktowi w służbie krajowej udziela się „veniam studiorum“, zaś policzenie lat przebytych na posadzie inżyniera powiatowego odracza się na później.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Eustachego Żebrowskiego,

prow. inżyniera-adjunkta Wydziału krajowego o udzielenie mu „veniam aetatis“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Sejm udziela Eustachemu Żebrowskiemu, prowizorycznemu inżynierowi-adjunktowi przy Wydziale krajowym „veniam aetatis“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w przedmiocie prośby p. Ferdynanda Pakuszeńskiego, prow. konduktora dróg krajowych o „veniam studiorum et aetatis“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Udziela się p. Ferdynandowi Pakuszeowskiemu, prowizorycznemu konduktorowi III. klasy dróg krajowych „veniam aetatis i veniam studiorum“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji:

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej w sprawie prośby p. Zygmunta Kwiatkowskiego, konduktora przy drodze Borysław-Schodnica w Borysławiu o udzielenie mu „veniam studiorum“.

Sprawozdawca p. Michalski odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Panu Zygmuntowi Kwiatkowskiemu prowizorycznemu konduktorowi III. klasy

dróg krajowych udziela się „veniam studiorum“.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Krzeczów w powiecie Myślenickim o utworzenie samoistnego probostwa tamże.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem :

Petycję gminy Krzeczów w powiecie myślenickim odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i pouczenia proszącej gminy stosownie do obowiązujących odnosnych ustaw.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Jarosławiu w przedmiocie przyjęcia kwoty 8968 zł. 75 ct. należnej Bankowi krajowemu tytułem odsetek od zaciągniętych przez Wydział powiatowy pożyczek w kwocie 21.000 zł. i 22.000 zł. na rachunek przyznanych subwencji Wydziału krajowego na budowę drogi Bystrowice-Przeworsk i aby od tej kwoty 75% opłacał fundusz krajowy, resztę zaś 25% Wydział powiatowy.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem :

Nad petycją Wydziału powiatowego w Jarosławiu ls. 544/99 przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału Rady powiatowej w Nadwornie w przedmiocie podwyższenia subwencji krajowej na budowę dróg Nazawizów-Winograd, Delatyn-Łuczki i Nadwórna-Łanczyn z 60% na 75% rzeczywistych kosztów budowy.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Wydziału Rady powiatowej w Nadwornie o podwyższenie subwencji krajowej na budowę dróg Nazawizów-Winograd, Delatyn-Łuczki i Nadwórna-Łanczyn z 60% na 75% rzeczywistych kosztów budowy Sejm nie uwzględni lecz pozostaje przy swej uchwale z dnia 8. Lutego 1898.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Przemyślanach w przedmiocie dodatkowej subwencji z funduszy krajowych w kwocie 2000 zł. na budowę drogi Sołowa-Kurowice.

Sprawozdawca p. Olpiński, odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Nad petycją Wydziału powiatowego w Przemyślanach, w przedmiocie dodatkowej subwencji z funduszy krajowych w kwocie 2000 zł. na budowę drogi Sołowa-Kurowice, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji gmin Korczyna, Czarnorzeki, Krasna i Węglówka powiatu Krośnieńskiego w sprawie udzielenia zapomogi w kwocie 3000 zł. na odbudowę drogi gminnej z Korczyny do gminy Lutezy powiatu Strzyżowskiego.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Petycję gmin Korczyna, Czarnorzeki, Krasna i Węglówka pow. Krośnieńskiego w sprawie udzielania zapomogi w kwocie 3000 zł. na odbudowę drogi gminnej z Korczyny do gminy Lutezy pow. Strzyżowskiego, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycjach Zwierzchności gminnej Siennowa powiatu Łańcuckiego i obszaru dworskiego Siennowa w sprawie udzielenia zapomogi na budowę drogi przez Siennów.

Sprawozdawca p. Olpiński odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycję Zwierzchności gminnej Siennowa i obszaru dworskiego tamże w sprawie udzielenia zapomogi na budowę drogi gminnej przez Siennów przekazuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji drogowej o petycji Wydziału powiatowego w Nowym

Sączu, dotyczącej rekonstrukcyi drogi krajowej Zakliczyn, Nowy Sącz Niedzica na pizestrzeni pomiędzy Zbyszycami a Dąbrową.

Sprawozdawca p. Bernadzikowski odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Poleca się Wydziałowi kraj., aby o ile możliwości przyspieszył dalszą akcyę z c. k. Rządem, celem przeprowadzenia rekonstrukcyi drogi kraj. leżącej w klm. 25—30 między Zbyszycami a Dąbrową, uwzględniając tę z projektowanych alternatyw, któraby w przyszłości zapewniała na tej drodze trwałą, ciągłą i dogodną komunikacyą.

2. Wzywa się ck. Rząd, aby co rychlej zarządził ze swej stronv komisjonalne oględziny dotyczącego terenu przez swoje organa techniczne z przybraniem takichże organów ze strony Wydziału krajowego a to celem ostatecznego rozwiązania spornej kwestyi.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy, głosując nad każdym punktem ego wniosku oddzielnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji gminnej z petycji gminy Roznoszyńce o zmianę granic.

Sprawozdawca p. Kulczycki odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Sejm przychodzi do porządku dzienne-go nad petycyą gminy Roznoszyńce o wyłączenie z gminy katastralnej Sieniawa kompleksu gruntów składającego się z p. gr. 1681/1 do włącznie 1837 i przyłączenie takowych do gminy katastralnej Rozno-

szyńce tudzież o wyłączenie z gminy katastralnej Krasnosielce przysiółka Hołodówka i przyłączenie go do gminy katastralnej Reznoszyńce.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji do l. 743 Jacentego Rzepeckiego i chrześcijańskich członków gminy w Chrzanowie w sprawie zarządu majątkiem gminnym w Chrzanowie.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę Jacentego Rzepeckiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i właściwego zarządzenia w celu zabezpieczenia praw uprawnionych chrześcijańskich członków gminy Chrzanowa do majątku w ich wyłącznem używaniu będącego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie komisji petycyjnej co do prośby Zwierzchności gminnej Wyspa pow. Rohatyńskiego o zasiłek na sprowadzenie wody.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycyę gm. Wyspa L. 866 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwiania w tym kierunku, ażeby przy przyczynieniu się gminy

i powiatu i pomocy z fund. krajowych gmina Wyspa w jak najkrótszym czasie w wodę zaopatrzoną została.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji i Markusa Weilera o opiekę przy wykonaniu zadzierżawionego prawa propinacji w Gminach Brzozdowce, Podhorce i t. d.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem.

Nad podaniem Markusa Weilera do l. 793/99 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej o petycji wdów i sierót po byłych urzędnikach fundacji Stan. Hr. Skarbka o polepszenie bytu materialnego.

Sprawozdawca p. Kostheim odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić petycję do l. 668/99 odstępuje się Wydziałowi kraj. do zbadania i przychylnego załatwienia w porozumieniu z fundacją Stan. hr. Skarbka.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gospodarza Dmytra Tarczanowskiego i 101 towarzyszy o rozłączenie osady „Posada dolna“ od gminy „Stare miasto“ i utworzenie samoistnej gminy.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gospodarza Dmytra Tarczanowskiego i towarzyszy do l. s. 290 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji gminy Pasieczna powiatu Stanisławowskiego o zwrot pastwiska gminnego, zabranego przez Władze rządowe pod kulturę wikliny.

Sprawozdawca p. Żardecki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Petycję gminy Pasieczna powiatu Stanisławowskiego o zwrot pastwiska gminnego odstępuje Sejm ek. Rządowi do zbadania i możliwego uwzględnienia.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Marszałek oznajmia, iż porządek dzienny został wyczerpany.

Marszałek zamyka posiedzenie oznajmiając następne na dzień 18. marca 1899

roku godzina 11 rano, oznajmia iż dnia 21 lub 22 marca umieści na porządku dziennym wybór członka Wydziału krajowego z kurii większych posiadłości, zwraca uwagę, iż gdyby na jutrzejszem posiedzeniu tj. 18 marca nie było kwalifikowanej większości dla sprawy zmiany statutu i sejmowej ordynacyi wyborczej, którą umieści na	porządku dziennym następnego posiedzenia natenczas umieści tę sprawę na porządku najbliższych posiedzeń; w końcu odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia. Koniec posiedzenia godzina 10 minut 20 wieczorem.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.

